

Inhoud

Disselingen Etienne De Meester	blz. 19
Sinay 1617 : “Doopselen ende huwelijcken” - deel 2 Luc Van Thienen	blz. 20
Straatzangers: “Het bloedig jachtdrama te Sinay” Etienne De Meester	blz. 25
Werkwoorden met O Annemie Bogaert en Etienne De Meester	blz. 27
Gedachtenisprentje: dokter Omer Verschaffel (1906-1955)	blz. 29
Sinaainaren die stierven in 2019 Georges Tallir	blz. 30
Gedachtenisprentje: dokter Armand Claus (1919-1995)	blz. 32

Ons archief in de bovenzaal op het gemeentehuis
is elke zaterdag toegankelijk van 10u tot 11u30

Sinaïek is een uitgave van heemkring “Den Dissel” en verschijnt 4 keer per jaar.

Secretariaat: Wilfried Seghers - dendissel@sinaaileeft.be

Archiefbeheer: Wilfried Seghers, Alfons Van Hoydonck, Joanna Blancquaert

Fotoarchief: Georges Tallir, Walter Vermeiren

Genealogie: Etienne Bogaert

Samenstelling: Jos Daems

Eindredactie: Annemie Bogaert

V.U. Etienne De Meester, Edgar Tinelstraat 28 9112 Sinaai, Tel. 03 772 41 64

<https://www.sinaaileeft.be/heemkring-den-dissel>

Niets uit deze uitgave mag worden gereproduceerd en/of openbaar gemaakt worden door middel van druk, fotokopie, microfilm, elektronische of andere middelen, zonder voorafgaande toestemming van de uitgever. Iedere auteur is verantwoordelijk voor zijn of haar bijdrage.

© Heemkring “Den Dissel” Sinaai

Disselingen

De geheimen van het Papelaer in Sinaai

Onder deze titel verscheen onlangs een uitgebreid artikel in de Annalen (nr. 122) van de Koninklijke Oudheidkundige Kring van het Land van Waas (KOKW). Het Papelaer ligt in het stiltegebied tussen de Fondatiegracht, Stekense Vaart, Molenbeek, Waterstraat en Cadzandstraat.

Het artikel onthult een onbekend stukje Sinaais verleden. In dat gebied lagen ooit twee grote hofsteden die verdwenen rond 1600.

De auteur, dorpsgenoot Luc Van Thienen, beschrijft hierin zijn lange zoektocht in cartografische, kadastrale en genealogische bronnen. Hij gebruikte daarvoor oude authentieke handschriften om deze 'geheimen' te ontrafelen. Het boek werd tijdens een academische zitting gepresenteerd in de kerk van Sint-Pauwels voor een talrijk publiek.

De volledige Annalen 122 (240 blz.) bevatten nog andere artikels over het Wase verleden. De Koninklijke Oudheidkundige Kring is gesticht in 1861 en heeft sindsdien bijna jaarlijks Annalen uitgegeven met geschiedkundige en erfgoed informatie. Sinds enkele jaren zit het boek in een modern jasje. Huidig hoofdredacteur van de Annalen is Patty De Meester, stadsarchivaris en afkomstig van Sinaai.

De Annalen 122 met het Sinaaise verhaal en ook vorige uitgaven zijn consulteerbaar in het lokaal van onze heemkring Den Dissel op de 1ste verdieping van het Oud – Gemeentehuis.

Jaarboek 2020

We ontvingen de voorbije weken nog boeiende verhalen uit de Tweede Wereldoorlog. Ken jij ook nog een verhaal of anekdote, bezorg ze ons. Ook foto's uit die periode zijn nog zeer welkom.

Schenkeningen

Leona Schobijn – Van de Putte: aanplakbrieven en bidprentjes

Familiekunde Vlaanderen regio Land van Waas

(Eddy Van Dongen): overlijdensberichten

Dankzij de schenkingen die we regelmatig mogen ontvangen zijn er momenteel reeds meer dan 6000 bidprentjes ingescand of in ons bezit.

Etienne De Meester
Voorzitter

Sinay 1617 : “Doopselen ende huwelijcken” - deel 2

Alle familienamen en voornamen uit het doopboek anno 1617

Het doopboek geeft ons interessante informatie welke familienamen en voornamen er in die tijd in Sinaai gangbaar waren. Een groot aantal bestaan nog en zijn de voorouders van huidige bewoners. Een aantal mooie familienamen verdwenen. Wat vindt u van namen als: de blicck, steenaert, seij, roos, van olwijnckel, bomele, snoijaert, chenijn, elijnck, duwenaers, van suyvel, ocke, cammaert, dheelt ... ?

En de voornamen moeten niet onderdoen voor de familienamen.

Hierna een samenvatting van de namen en voornamen uit 1617. We stippen nog eens aan dat de pastoor de naam van het kind meestal in het Latijn heeft opgeschreven, in tegenstelling tot deze van ouders, meters en peters. Voor hen gebruikte hij geregeld de roepnaam.

- *Familienaam vaders en kinderen:*

baert (3), bake, beernaardts (2), beul, boots, brijs, burrel, burrem, chenijn, de blicck (2), de bock (2), de brouwer, de caluwe (2), de cleene, de dijckere, de ruyschere, de wilde, de witte, doorselaer, elijnck, ferron, geenens, goosens, maes (3), meuleman, overmeer, poppe (2), saman, seij, steenaert (2), Stevens, vaele, van doorsselare, van gremberge, van hoye, van peteghem, vande putte, varewix (2), verha (2), verlee, wessevelt, weyts, zaman.

- *Familienaam moeders:*

aertsens, baert, bomele, bosteels, buijst, cammaert, coens, cole, de bock, de cleene, dheelt, frans, goosens, heijndricx, herrebaut (2), maes (2), nijs, ocke, pauwels, puttemans, roos, saije, scouts, smets, snoijaert (2), vaels (2), van brussel, van eewick, van gremberghen (4), vanmeessche (3), van olwijnckel, van overmeer (2), van walle (2), vande putte, vande velde, verbraecken, vercleenen, verlee, verlent, vermeulen, willaerts, witte, zaman, zonder familienaam (2)

- *Familienaam peters:*

baert (2), beernaert, bumble, brijs, buijs, clemens, cole, de caluwe, de cleene (2), de witte (2), dinars, ferron, gheldhof, goebeke, meersch, meessche, nieulant, nijs, pauwels, poppe, pottre, remoorter, samaij, Stevens, van bossche, van buers, van dosselare (2), van eewick, van gremberghe, van hecke, van hoye (2), van maes, van meessche, van overmeere, van poecke, van putte (2), van walle, vande putte, vande walle, varewix (2), verberckmoes (2), verbraecken (2), vermeulen, zaman (2)

- *Familienaam meters:*

baren, blicck, brijs, buys (2), calle, cals, cole, de dijckers, dhont, dros, duwenaers, eeckelaerts, ghyssens, heyndricx, impens, lammens (2), maes (2), meuleman (2), muijncx, nieuwelandt, pauwels (2), poux, praets, smedts, smeyers, steenaert, vaels, van berghen, van driessche, van gremberghe (2), van hooy, van hoye (2), van kersbilk, van meessche, van nieulant, van remoortere, van suyvel

- *Voornaam van de dopeling (jongens):*

met hun roepnaam en hun Latijnse naam in de akte:

Jantje (Joannes) (4), Jobke (Jacobus) (3), Pieterke (Petrus) (3), Adriaantje (Adrianus) (2), Gilliske (Aegidius) (2), Drieske (Andreas) (2), Pascalis (Pascasius) (2), Baldwijntje

(Balduinus), Christiaantje (Christianus), Corneeltje (Cornelius), Joostken/Docus (Judocus), Klaasje (Nicolaus), Martijn (Martinus), Willemke (Guilielmus)

- Voornaam van de dopeling (meisjes):

met hun roepnaam en hun Latijnse naam in de akte:

Janneken (Joanna) (6), Katrijntje (Catharina) (3), Lijsbethken/Lijntken/Bethken (Elisabeth) (2), Mayken (Maria) (2), Amelken (Amelberga), Anneken (Anna), Barbelken (Barbara), Cisca (Francisca), Margrietken (Margareta), Josijntken/Cijntken (Judoca), Livijntken/Vijntken (Levina), Martijnken (Martina), Piriijntje (Petronella), Parquemijntken (Paschasia), Paulijntken (Paulina)

- Voornaam van de mannen (vaders en peters):

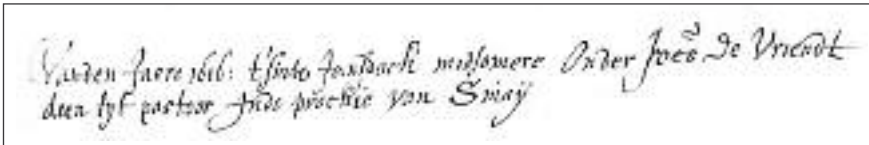
Joannes/Jan (19), Petrus/Pieter (13), Judocus/Joos (12), Aegidius (11), Adrianus (7), Guilielmus/Willem (6), Andreas (4), Baldewinus (3), Jacobus (3), Laurentius (3), Matheus (3), Nicolaus (3), Anthonius (2), Franciscus (2), Paschasius (2), Philippus (2), Augustinus, Christiano, Cornelio, Livinus, Lucas, Martinus, Meynaert, Michaelis, Paschasio, Segher, Servatius, Thomaes, Tobias

- Voornaam van de vrouwen (moeders en meters):

Joanna/Janneken (16), Catharina (15), Margareta (14), Judoca/Josyna (13), Maria/Mayken (12), Amelberga (9), Elisabeth (9), Anna (5), Petronella (4), Arthemisia (2), Beatrice (2), Livina (2), Pascasia (2), Aegidia, Adriana, Barbara, Cornelia, Laurijinken, Magdaleene, Martina, Paulijne

Pastoor Jan De Vriendt

Wanneer we het huwelijksregister inkijken bij de aanvang van 1617 op pagina 190 (Cxc verso), dan lezen we op de rectozijde dat pastoor Jan De Vriendt in Sinaai 'te Sinte Jansdach midsomere' toekwam.

Vanden Jaere 1616: t' Sinte Jansdach midsomere onder Joannes De Vriendt dien tijt pastoor inde prochie van Sinaj

Hiermee wordt het feest van de geboorte van Sint-Jan de Doper bedoeld. Die kerkelijke feestdag viel op 24 juni 1616. Sint-Jan was eeuwenlang een zeer belangrijke dag. Op vele plaatsen moesten op die dag de pachten betaald worden. Ook veel renten op leningen moesten op Sint-Jan afgelost worden. Zelfs de rekeningen van 'scout en scepenen' en kerkmeestersrekeningen liepen in vele gevallen van Sint-Jansdach tot Sint-Jansdach van het volgende jaar. In Brabant en het Prinsbisdom Luik sprak men over het algemeen van 'Sint-Jansmisse'. Op die dag eerst naar de kerk om de heilige te vieren, waarna alle plichtplegingen werden afgehandeld. Een goede pot bier mocht hierbij niet ontbreken. Er was een heel goede reden waarom er achter Sint-Jansdag 'midsomere' werd toevoegd. Er was immers ook nog 'Sint-Jan in de Winter'. Die feestdag werd gevierd op 27 december, waarbij het overlijden van Sint-Jan-Evangelist werd herdacht.

Het Huwelijksregister Sinay 1617

In het jaar 1617 zijn er 21 huwelijken opgetekend, maar vóór april is er geen enkel vermeld. We vinden zowel sponsalia, als matrimonia terug, dikwijls ook beiden. De sponsalia waren de ondertrouw of trouwbelofte. Het matrimonium was het huwelijk of echtverbintenis. Aan het huwelijk gingen eertijds ook de 'tribus bannis' vooraf, dat waren de drie afroepen van de kansel. In 1617 worden de afroepen nergens vermeld in het huwelijksregister van de Sint-Catharinakerk.

De pastoor werkte ook hier niet altijd chronologisch. Het huwelijksregister is minder ordelijk dan het doopboek. De term 'eadem' en 'eodem' komt weinig voor, omdat uiteraard twee huwelijken op één dag zeldzamer was dan meerdere dopen. In meerdere gevallen ontbreekt de datum van de ondertrouw en/of het huwelijk. Soms is het niet duidelijk of de vermelde datum op de ondertrouw of het huwelijk slaat. Dit doet zich meestal voor wanneer één van de verloofden uit een andere parochie afkomstig is.

Van de 21 paren zijn er 5 koppels die huwen in een andere parochie, maar dit feit wordt wel ingeschreven in Sinaai. De vijf Sinaaise trouwlustigen die elders hun geluk zochten, huwden in Belsele, Sint-Pauwels, Verrebroek en in Moerbeke (2). Vermits hun huwelijk daar werd voltrokken woonde het meisje wellicht in die parochie en was de bruidegom uit Sinaai afkomstig.

Een volledige akte met ondertrouw en huwelijk:

'Anno 1617 VI aprilis contraxerunt sponsalia Juncti matrimonio 27 aprilis.

Joannes Stobbeleer et Joanna van Marcq' Ze gingen een ondertrouw aan op 6 april en werden door het huwelijk verbonden op 27 april.

We hebben ook de volledige gezinssamenstelling van deze 21 koppels opgezocht in de Sinaaise doopboeken:

- van 14 echtparen vonden we in totaal 49 in Sinaai gedoopte kinderen terug, de oudsten al in 1618, de jongsten 17 jaar later in 1635.
- van 3 echtparen zijn er geen gedoopte kinderen te Sinaai. Misschien bleven ze kinderloos of verhuisden ze naar een andere gemeente. De bruid kon van Sinaai zijn, huwde bijgevolg in haar dorp, maar ging vervolgens in het dorp van de man wonen. We hebben niet verder uitgezocht of zij daar kinderen kregen.
- van de 4 echtparen die in Belsele, Verrebroek en Moerbeke huwden, zijn er geen dopen in Sinaai gevonden. Alleen het koppel dat in Sint-Pauwels huwde, kwam in Sinaai wonen en kreeg er 4 kinderen.

Als we de gezinnen groeperen volgens hun aantal kinderen, enkel die in Sinaai gedoopt zijn, krijgen we volgend beeld: geen kinderen: (3), 1 kind: (3), 2 kinderen: (1), 3 kinderen: (4), 4 kinderen: (3), 5 kinderen: (1), 6 kinderen: (0), 7 kinderen: (1), 8 kinderen: (1). Uit deze 21 gezinnen die in 1617 huwden, sproten volgens het doopboek van Sinaai dus 49 kinderen voort. Dit is voor die tijd geen echt hoog gemiddelde. Wegens het ontbreken van het begrafenisboek konden we niet nakijken, hoeveel hiervan de huwbare leeftijd bereikten.

Getuigen zijn meestal vermeld, maar niet altijd. Echt duidelijk heeft de pastoor het niet genoteerd. In enkele gevallen zijn er meer dan twee getuigen wanneer de getuigen voor het huwelijk niet dezelfde zijn als die bij de ondertrouw. Daarbij is het niet altijd duidelijk welke getuigen op welke plechtigheid aanwezig waren. Vermoedelijk schreef de pastoor eerst de sponsalia in zijn register in en liet daarbij voldoende ruimte voor de datum en de getuigen bij het huwelijk. Zoniet, moest er later bij het huwelijk wat tussen de regels gekrabbeld worden. In enkele gevallen vergat de opsteller nadien de huwelijks-gegevens nog aan te vullen. Het feit dat de eerste drie maanden geen huwelijken zijn genoteerd, kan ook te wijten zijn aan het feit dat de kopiist deze pagina's niet teruggevonden heeft. Ook de slordigheid in de volgorde heeft als mogelijke verklaring dat hij alles moest 'samenrapen'. Tussen 25 juli en 29 augustus lijkt het handschrift te wijzigen. De formulering verandert ook in september. Waar vroeger over sponsalia wordt gesproken, is het nu 'affidati sunt', wat zoveel betekent als 'hebben zich verloofd'. In het doopboek is er geen opvallende wijziging van het handschrift te bemerken. Wat hier de reden van was valt niet meer te achterhalen.

We zien tevens dat er in 1617 tussen de parochies - die toch niet zover van elkaar verwijderd lagen - nog geen uitwisseling bestond, want de preciese datum en de namen van de getuigen ontbreken dan veelal. Decennia later gebeurde dit wel. Een huwelijk werd dan niet ingezegend of de bruidegom moest een doopbewijs meebrengen uit zijn parochie.

Alle familienamen en voornamen uit het doopboek anno 1617

Ook in het huwelijksregister vinden we familienamen terug, die bij het begin van de 21ste eeuw nog steeds voorkomen in dezelfde of in een afwijkende schrijfwijze: Van Damme, Verlee, Beernaert, Van Rumpst. Verdwenen zijn hier wellicht de afstammelingen van: De Boot, Inghel, Seij, Rechaert, Stobbeleer, De Muninc, De Pré, De Wiest, De Wijsvoorde, Hillaert, Ogiers, Van Marcq, Verha en Wale.

- *Familienaam bruidegom:*

boxelaere, cole, de boot, de cock, de witte, inghel, paulus, rechaert, seij, stevens, stobbeleer, vale, van damme, van hecke, van overmeer, vande walle, verdick, verdict, verlee, verschraeghen, wessevelt.

- *Familienaam bruid:*

baeckx, beernaert, de muninc, de wiest, de witte, hillaert, lammens, ogiers, pauwels, penne, sturms, temmermans, van boven, van marcq, van meessche, van overmeer, vercautren, verha, verlent, wale.

- *Familienaam van de getuigen (huwelijken en ondertrouw):*

vale (4), sey (3), boxelaer (2), inghel (2), overmeer (2), paulus (2), van damme (2),

van hecke (2), van rumpst (2), de bock, de bruyne, de la haye, de pre, de vos, de wiest, de wijsvoorde, heyndricx, lammens, maes, moerdijcx, saman, stevens, thier, van oudennaert, van overmeer, vander hagen, verlee, wessevel, westelinck, wets.

- Voornaam van de bruidegom:

Adrianus (4), Gillis (3), Jans (3), Judocus (3), Petrus (2), Andreas, Cornelis, Franciscus, Jacobus, Paulus, Thomas.

- Voornaam van de bruid:

Joanna (4), Judoca/Cynthen (4), Catharina (3), Beatrix (2), Amelberga, Anna, Christina, Elizabeth, Laurentia, Levina, Margaretha, Maria.

Een gelijkaardige transcriptie en onderzoek zullen we doen voor de parochieregisters van 1717, om te zien of er evoluties zijn in aantallen, gezinsgrootte en migratie. We beschikken dan ook over de overlijdensakten, zodat we de leeftijd van Sinaaiaars uit die tijd te weten komen. We zijn benieuwd hoeveel van deze families er 100 jaar later nog zullen zijn en hoe ze zich verder hebben uitgebreid.

Luc Van Thienen

Bijzondere dank aan Jan De Vriendt, onze brave dorpspastoor van 4 eeuwen geleden. God hebbe zijn ziel

Bijlage

Chronologische lijst van huwelijken en ondertrouwen van 1617

Huw.	O.Tr	Bruidegom	Bruid	Kind	van-tot	Parochie
27-04	06-04	Joannes stobbeleer	x Joanna van marcq	1	1618	Sinay
25-04	08-04	Jans verlee	x Laurentia de witte	7	1618-1634	Sinay
22-05	20-04	Judocus verdict	x Elizabeth de wiest	0		Sinay
13-06	28-05	Andreas de boot	x Judoca v meessche	0		Sinay
xx-06	28-05	Pouwel rechaert	x Anna temmermans			Moerbeke
xx-06	11-06	Joannes van hecke	x Joanna v. overmeer	3	1618-1624	Sinay
25-06	11-06	Gillis vande walle	x Joanna v. meessche			Belcele
29-07	15-07	Joos wessevelt	x Cath. de muninc	4	1621-1627	St-Pauwels
04-08	19-07	Adr. van overmeer	x Cath. vercautren	3	1619-1623	Sinay
xx-08	25-07	Judocus verdick	x Joanna ogiers			Verrebroek
12-09	29-08	Guilielmi stevens	x Levina baeckx	4	1623-1635	Sinay
18-09	07-09	Jac. verschraeghen	x Beatrice sturms	1	1619	Sinay
30-09	10-09	Adrianus xelij	x Christina verlent	4	1619-1635	Sinay
xx-09	12-09	Petrus cole	x Cynthen lammens	8	1618-1633	Sinay
xx-10	12-09	Franciscus paulij	x Cath. van boven	1	1619	Sinay
26-10	26-10	Petrus de witte	x Amelberga verha	5	1618-1627	Sinay
04-11	04-11	Willem van daeme	x Marg. Pauwels	3	1619-1623	Sinay
02-11	19-10	Adrianus inghel	x Judoca wale			Moerbeke
xx-10	19-10	Cornelis vale	x Judoca penne	3	1628-1631	Sinay
xx-10	19-10	Adriaen de cock	x Maria beernaert	0		Sinay
26-12-	10-01	Thomaes Boxelaere	x Beatrix Hillaert			Sinay

Bronnen

Alle gegevens in dit artikel zijn gebaseerd op één bron: de originele parochieregisters van Sinay. Deze zijn in het oorspronkelijke handschrift voor iedereen vrij consulteerbaar in de archieven van het Rijksarchief van België. Wij gebruikten hiervoor de digitale versie op de website van het Rijksarchief.

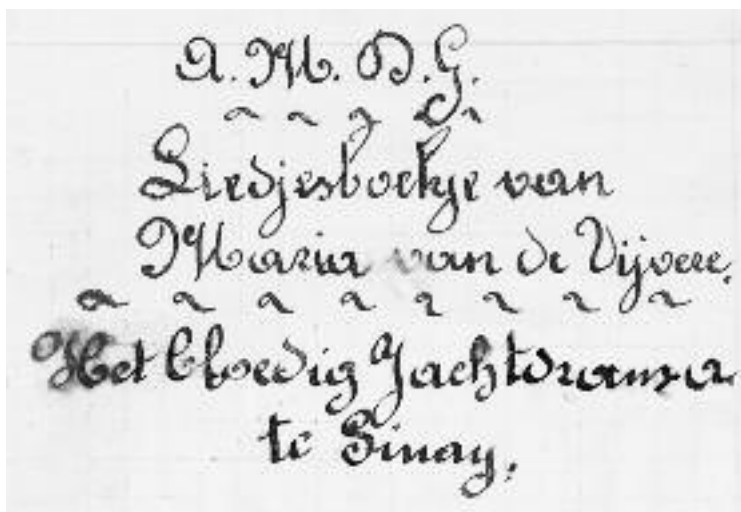
Straatzangers

Tot in de vorige eeuw was het optreden van troubadours of straatzangers nog een vertrouwd tafereel op openbare plaatsen in steden en dorpen. Als rondtrekkende liedjeszangers zongen ze liedjes waarbij ze ook meestal de begeleiding op zich namen. Deze liederen waren zeer actueel en handelden bijna altijd over waargebeurde verhalen uit een dorp of gewest, wat meteen alle aandacht trok. Feiten als moorden, liefdesverhalen en oorlogstragedies met veel emoties en dramatiek zorgden voor aangrijpende teksten die de toehoorders raakten. Ook kluchtliederen kwamen aan bod.

In onze streek waren er zelfs dichters en volkszangers die hun liedteksten uitgaven met verbod op nadruk. In Lokeren woonde aan de Oude Brug "de gekenden Vlaamschen dichter" Aloïs Van de Velde. Zijn liederen werden gezongen door zijn vrouw Honorine Van Hemelrijk. In Sint-Niklaas woonde op Tereken "de Vlaamsche Volkszangeres Cesarine De Smet". Op haar uitgaven, samen met Eduard Baert, vermeldde ze: "Dit repertorium mag door groot en klein gezongen worden en bevat niets tegen de goede zeden".

Via Paul Creve kwam onze heemkring in het bezit van een oud "liedjesboekje", formaat Copy Book, waarin de teksten met de hand werden opgetekend door Maria Van de Vijvere. Het lag jarenlang op een zolder en had gelukkig de tand des tijds redelijk doorstaan. Volgende titels zijn er in opgenomen: De Beschermengel, Droevige Tijden, Zijn Laatste Vaarwel, Vadermoord, Schrikkelijke moord gepleegd te Knesselare, Vreselijke misdaad gepleegd te Sinay, Het bloedig Jachtdrama te Sinay, De Jongeling, Liefdesdrama te Lokeren, De laatste Zucht van een Soldaat, Schrikkelijk drama op Onze Lieve Vrouwentoren te Antwerpen, De Werkstaking, De Weerplichtige Belgen.

De twee misdaden, gepleegd te Sinaai, trokken natuurlijk onze aandacht. Over de eerste, die handelt over de moord bij het gezin Pauwels in 1919, hopen we later iets te publiceren. Hierna volgt de tekst van het jachtdrama zoals het is neergeschreven in het boekje in de oude spelling. Over het gebeuren zelf hebben we geen verdere gegevens.

HET BLOEDIG JACHTDRAMA TE SINAY

Refrein

Maar ho wee wat stond er in het bosch
De jachtwachter schoot er op los
En beiden gingen op de vlucht
Men trof een jongling doodelijk in de rug

1ste Compleet

Een koude winteravond die brak er toen aan
En ieder ging zich ter rust begeven
Twee jongelingen die ook te samen
En zonder zich op jacht te begeven
Om te zien of zij geen langooen konden krijgen
Tot voorzien van hun dagelijks leven
Maar nauwelijks waren zij het bosch ingegaan
Of ze stonden roerloos te beven.

2de Compleet

Zo kwam ook den boschwachter ter stond
Naar de plaats dan heen gelopen
En den jongling lag badend op de grond
Daar moest hij zijn leven bekopen
Zijn kameraad ging door het water heen
Om de vlucht dan ook te nemen
Twintig minuten zwom hij toen heen
Met het schot van den wachter heen

3de Compleet

Den dag brak aan en het nieuwjaar begon
Sinay was door een droevig toneel getroffen
Wat ging er in den nacht ook om
Een huisgezin was in diepe rouw getroffen
Een jongling was lafhartig vermoord
Zijn kameraad door de benen geschoten
En voor een haas, hoe gewetenloos
Daarvoor een mensch te vermoorden

4de Compleet

Zo leven zij ook in een droef getijd
Dat is hier weer bewezen
Die jongling die raakt ook zijn leven kwijt
Waar de ouden zitten over te wenen
Maar de wachter zit nu in het preson
Dat is hier ook bewezen
Daarom heeft hij nu zijn verdiende loon
Dat staat in de gazetten te lezen.

Etienne De Meester

Werkwoorden met O''

Bij de voorbereiding van dit artikel bleek dat er, net als bij de zelfstandige naamwoorden, ook bij de werkwoorden veel zijn, die met een onechte o beginnen, met andere woorden: in het Nederlands beginnen ze met een lange a. Als dit het enige kenmerk is, nemen we ze niet op in onze lijst – er blijven er nog genoeg over!

Oaëzen: azen, het voeden van hun jongen door vogels

Oagoan: weggaan, vertrekken – *we zumme ne kieër oagoan*

Oakappen of oaneiërd: planten aanaarden – de *n* valt dikwijls weg voor een andere medeklinker

Oaklappen: aanpraten

Oanbrannen: aanbranden – *nd* wordt vaak *nn*

Oandompen: beslaan met waterdamp – klankwissel tussen *a* en *o*

Oaneenaun: samenhouden – *die kan den boel oaneenaun* wordt van een fuifnummer gezegd

Oaneenlappen: vlug en onnauwkeurig samenstellen

Oan(h)oun: aanhouden, ook overspel plegen

Oanschauren: aanspreken, dikwijls op een agressieve of uitdagende toon

Oanveiëren: aanvaarden – voor de *r* verandert *a* veelal in *ei* en *d* valt weg na *r*

Oanpielen: aanspreken op een agressieve wijze – *hê pielde mij oan en begost mij te verwijten!*

Oasemen: ademen

Oazetten: dit woord heeft verschillende betekenissen: starten, weggrijden, vertrekken, maar ook: besmetten

Oesten: oogsten, hoesten – zelfde uitspraak voor twee verschillende woorden

Omdummelen: ondiep spitten, omdoen

Omkappen: kantelen, omkieperen

Omlieën: omleiden

Ompauren: omvallen – soms ook *omparrelen*

Omroeën, omverroeën, omversmijten: omgooien, omverwerpen

Omslaugen: omslaan, plots veranderen – de lange *a* wordt *au*

Omspetten: omspitten

Omsteken: aanmaken, doen branden – *n* en *m* worden vaak verwisseld

Omtoun: onthouden – *omtoun van ten twaulven tot huëgnoen* is niet onthouden

Onderdoppen: onderdompelen

Onderluuëpen, onderschieten: onderlopen, onder water komen te staan

Onderschuuëren: onderschoren, ondersteunen met balken

Onderspaugen: bevuilen door te kotsen

Ondertrekken: de kaarten schudden

Onderuitslaugen: vallen door weg te glijden

Ontgieësten: verdoven, gevoelloos maken

Ontgrieven: weggeven wat men zelf nodig heeft – *ik wil ou nie ontgrieven*

Ontzinken: ontzwellen, slinken

Opblinken: oppoetsen

Opboteren: opschikken, schminken – *ze was serieus opgeboterd*

Opdoppen: vocht met een doek opnemen

Openbarsten: openbarsten – voor de *r* verandert de *a* dikwijls in een andere klinker en hier verdwijnt ook de *r* voor *st*

Openpietsen: peuteren –*pietsen* is verwant aan het Italiaanse *pizzare* (steken) en het Franse *pincer* (knijpen)

Openpoefen: openbarsten

Openschauren: openspreiden, openscharrelen

Openspieëten: uitgieten, openspatten

Openwiesen: water uitspreiden, hozen

Opfretten: opvreten – ‘*k zat mijn eigen op te fretten*’ betekent ik begon mijn geduld te verliezen

Opfrosen: frommelen

Opgoan: in zaad schieten, het spel openen

Opleggen: inmaken

Opgieten: koffie zetten – verwijst naar het handmatig water over de koffie gieten

Opklieën: opkleden, zich mooi maken

Opkoteren: ophitsen, oprakelen

Opkunnen: een hogere kaart hebben, kunnen opeten

Oplieën: opleiden

Oplingen: aanlengen, verdunnen

Opmauken: aanzetten, opstoken

Opmetsen: opmetselen

Oproeën: oprispen, last van maagzuur – *da roeë mij op*

Opschauren: bij elkaar krijgen, te pakken hebben – ‘*k ên ne kau opgeschaurd*’

Opschoefelen: teveel en te snel eten, schrokken

Opspien: vast zetten met een spie

Opsteken: influisteren

Opstuiken: schoven graan rechtop in rijen zetten

Optaluuëren: opdirken – verwijst naar een *taluuër*, een teljoor of bord

Optiepen: optoaien, mooi maken

Opzakken: in zakken doen

Overboefen: zich overeten, van het Franse *bouffer*

Overboun: te groot bouwen

Overklappen, overproaten: overreden

Overpoefen: overbluffen

Overschieten, overschrikken: overslaan, resten

Overschoefelen: domineren, beïnvloeden

Overzetten: ziekte overdragen, over een waterloop zetten, te veel doen

Ovetuuren: wagen, riskeren, avonturen

Overzoeën: overkoken

Overzoppen: onderdompelen

En als toemaatje krijgt u ook nog wat andere woorden met een O

Oagetieëked: aangetekend – de *n* blijft achter

Oagetroud: aangetrouwd – ook de *w* is na *ou* niet te horen

Ochieëre, ochgottokes: och arme, dikwijls met een schampere ondertoon

Oevel: hoeveel – *oevel kost da?*

Omda'k: omdat ik

Sinaainaren die stierven in 2019

Onder Sinaainaren verstaan we de personen die er verbleven bij hun overlijden, deze die er lange tijd hebben gewoond of deze die er geboren zijn.

-januari

- 06 Suzanne Maes (88 j.) e. v. Daniël Van Eynde, Helsvuurstraat
- 09 Maria Van den Bussche (90 j.) w. v. André Cerpentier, † WZC "Heuvelveld"
Waasmunster, voorheen Sinaaidorp
- 20 Joanna Gal (92 j.) e. v. Josef Van Loocke, † Sint-Niklaas, voorheen Sinaaidorp
- 22 Etienne Van Bocxlaer (78 j.) e. v. Josette Michiels, Hooimanstraat
- 24 Eliane De Fre (74 j.) e. v. Bennie Thuy, Hellestraat
- 26 Leontina Van Bossche (88 j.) Sinaaidorp
- 28 Marie-Jeanne Van Marcke (84 j.) e. v. Gustaaf De Waele, † WZC "Huize Den Dries",
voorheen Zwaanaardestraat
- 31 Daniël Diericx (78 j.) e. v. Jenny Praet, Keizerstraat
- 31 August Van Cauteren (86 j.) e. v. Hilda Cornu, Dr. R. Haeltermanlaan

-februari

- 02 Willy Smet (80 j.) e. v. Diane De Geest, † Stekene
- 03 Raf Vekeman E. H. (81 j.) onderpastoor te Sinaai van 1965 tot 1972, † Sint-Niklaas,
uitvaart in Bazel
- 05 Willy Foubert (79 j.) z. v. Frans en Helene Meerssens, † Sint-Niklaas, Zakstraat
- 06 Martha De Leenheer (97 j.) w. v. Paul Everaert, † Sint-Niklaas, Luitentuitstraat
- 10 Raf Van Mieghem (65 j.) z. n. Robert en Jeanne Strobbe, Dries
- 18 Lu Poppe (89 j.) l. g. Karel Puimège (†), † Sint-Niklaas, voorheen Sinaaidorp
- 15 Michaël De Baere (73 j.), † Sint-Niklaas
- 21 Helmut Verschaffel (75 j.) w. v. Micheline Van de Walle, † Gent
- 23 Martijn Vermeire (29 j.) z. v. Paul en Marleen Tackels, † Waasmunster, Wijnveld
- 23 Francine Van Verdegheem (85 j.), † WZC "Huize Den Dries"
- 27 Jacqueline Van Oevelen (84j), e. v. Marcel Moens, † Sint-Niklaas,
voorheen Leestraat (bewoonster Lysdonckhof)

-maart

- 06 Lea De Plukker (94 j.) w. v. Roger Jeangout, † WZC "Het Lindenhof" Belsele
- 06 Herman De Wilde (87 j.) e. v. Marie Van Driessche, † WZC "Hof van Eksaarde",
voorheen Keizerstraat
- 07 Etienne Smet (85 j.) e. v. Clothilde De Cuyper, † Sint-Niklaas, Stenenmuurstraat
- 14 Mariette Van der Jeugt (88 j.) w. v. René Ongena, † WZC "Huize Den Dries",
voorheen Wijnveld
- 21 Lily-Anne Heye (66 j.) d. v. Paul en Olga Maes, † Sint-Niklaas
- 22 Herman Creve (75 j.) e. v. Monique De Bruyne, † Edegem, Waasmunster-Ruiter
- 25 Monique De Bock (91 j.) e. v. Jacques Van den Poel, † Sint-Niklaas, Dries
- 27 Julia Van Schooten (84 j.) w. v. Robert Van den Broeck, † Sinaai, voorheen Belsele
- 29 Jacqueline De Wolf (85 j.) w. v. Leon Wagemans, † Sint-Niklaas, Bellemansstraat
- 29 Mariette Van Belleghem (94 j.) w. v. Amantus Pyl, † WZC "Het Lindenhof" Belsele,
afscheidsviering Sinaai, begraven Belsele-Puivelde

-april

- 04 Georgette Creve (88 j.) w. v. Marcel De Wert, l. g. Willy De Dauw,
† WZC "Zoetenaard" Stekene
- 16 Simonne Varewyck (88 j.) w. v. Lucien Van den Branden en Jan Legein,
† Sint-Niklaas, WZC "Huize Den Dries"
- 17 Hugo Dullaert (74 j.) z. v. Albert en Elza De Decker, Edgar Tinelstraat

- 18 Monique Fruythof e. v. Willy Maes, † Sint-Niklaas,
WZC "Sint-Jozef" Sint-Pauwels, voorheen Wijnveld
- 19 Jenny Claus (91 j) w. v. Albert Pletinck, † Zele, bijzetting kerkhof Sinaai
- 22 Jozef Meuleman (90 j) e. v. Anna Jonkers, † De Klinge
- 20 Lisette Noens (85 j.) e. v. Roger Schelfaut, † Sint-Niklaas, Hooimanstraat
- 28 Marietta Cantens (75 j.) e. v. Lucien De Wolf, † Sint-Niklaas
- 29 Eddy De Decker (71 j.) z. v. Jan en Elisa Van Puyvelde, † Sint-Niklaas, Mezenstraat
- 29 Oscar Varewyck (87 j.) e. v. Maria Vereecken, † Sint-Niklaas, Belsele

-mei

- 07 Maria De Caluwe (84 j.) e. v. Georges De Blicck, Sinaaidorp
- 14 Liliane De Boom (87 j.) w. v. Gilbert Foubert, † Bornem, WZC "Huize Den Dries"
- 15 Fabienne Noens (87 j.) w. v. Roger Vercauteren, † Sint-Niklaas, Stenenmuurstraat
- 19 Margriet Zaman (92 j.) d. v. Ildefons en Ludwina Vercauteren,
† WZC "Huize Den Dries"
- 20 Connie Verstocken (50 j.) l. g. Gunther Beck, † Stekene
- 23 Maria Regina Waeyenberghe (96 j.) e. v. François Mariën, † WZC "Moervaartheem"
Wachtebeke
- 24 Patricia Berckmoes (47 j.) e. v. Jurgen Smet, † Sint-Niklaas, Puiveldestraat
- 25 Jeannine Creve (81 j) w. v. Andreas Saman, † WZC "Vlashof" Stekene
- 28 Elisabeth Stremerch (75 j.) l. g. Hugo Baeckelandt (†), † WZC "Vlashof" Stekene,
uitvaart Belsele-Puivelde
- 29 Madeleine Verbraeken (94 j.) † Aartselaar

-juni

- 02 Daniël Van Eynde (92 j.) w. v. Suzanne Maes, † WZC "Vlashof" Stekene, Helsvuurstr.
- 11 Maria De Jaeck (103 j.) d. v. Jozef en Felicitas Van Gremberghen ,
† WZC "Huize Den Dries"

-juli

- 06 Willy Cerpentier (81 j), † Sint-Niklaas, Hulstbaan
- 10 Paul Poppe (81 j.) e. v. Alice De Block, † Lokeren, voorheen Leebrugstraat
- 22 Domien De Smet (79 j.), † WZC "Het Lindenhof" Belsele, bijzetting te Sinaai
- 30 Mariette Van Eynde (87 j.) † Sint-Niklaas, WZC, "Huize Den Dries",
voorheen Stenenmuurstraat
- 30 Maurice Van de Putte (95 j.) † WZC "Huize Den Dries", voorheen Eksaarde-Doorslaar

-augustus

- 03 Mathilde Laheyne (88 j.), w. v. Jozef De Weirdt, † WZC "Huize Den Dries",
voorheen Dr. R. Haeltermanlaan
- 03 Henri Smet (78 j.) e v Simonne Van Guyse, Zwaanaardestraat
- 10 Kamiel Van Eynde (93 j.) w. v. Coleta Rombaut,
† Antwerpen (Sint-Elisabethziekenhuis)
- 12 Mariette Van Puyvelde, w. v. Frans Lardenoit, † WZC "Huize Den Dries"
- 16 Frans Buyle (83 j.) e. v. Lucienne De Block, Katharinastraat
- 20 Simonne Gyselinck (91 j) w. v. Gabriel Van de Velde, † WZC "Het Lindenhof"
Belsele, uitvaart en bijzetting in Sinaai
- 22 Augusta Van Overloop (89 j.) w. v. Achiël Raes, † WZC "Huize Den Dries",
voorheen Tinelstraat
- 24 Omer Van Overloop (92 j.) w. v. Emma De Kever, † St-Niklaas, WZC Vlashof,
uitvaart en teraardebestelling in Sinaai
- 24 Agnes Tempels (93 j) w. v. Luciaan Parys, † WZC "Huize Den Dries",
begraven in Sinaai

-september

- 12 Jenny Heynderickx (78 j.) e. v. Walther Smet, Zwaanaardestraat
12 Marcel Vannerum (87 j.) w. v. Marie-Louise Mettepenningen,
† WZC "Huize Den Dries", uitvaart in Belsele
27 Annie Van Massenhove (84 j.) w. v. Etienne Cornet, † Sint-Niklaas, Bellemansstr.
29 Cyriel Van Rumst (67 j.) z. v. Albert en Laura Vlaeminck
† Zottegem, begraven in Sinaai
30 Irena Wauters (84 j.) w. v. Frans Fierens, † Beveren, uitvaart en bijzetting in Sinaai,
voorheen Zakstraat

-oktober

- 09 Cesar De Bock (86 j.) e. v. Fabina De Wolf, † WZC "De Spoele" Sint-Niklaas, Wijnveld
13 Lea Poppe (93 j.) w. v. Rene De Fre, † Waasmunster
17 Georgette Maes (88 j.) w. v. Andre Verlee, † WZC "Het Lindenhof" Belsele,
voorheen Sinaaidorp
19 Antoinette Van Winkel (94 j.) w. v. Etienne Schelfaut, † Asse

-november

- 06 Etienne Snauwaert (78 j.) e. v. Justine Van der Heyden, † Sint-Niklaas, Hulstbaan
14 Roger De Bock (70 j.) e. v. Patricia Colman, Zwaanaardestraat
19 André De Messemaeker (84 j.) e. v. Jacqueline Van Eynde, Stenenmuurstraat
22 Alphonsina Vercauteren (85 j.) w. v. Jozef Meert, † Beveren
25 Raymonda Smet (94 j.) w. v. Theo Foubert, † Sint-Niklaas
27 Gerard Lambrecht (87 j.) w. v. Virginie Dreesen, † WZC "De Plataan" Sint-Niklaas
28 Maria Vercauteren (73 j.) e. v. Frank Beirens, † Sint-Niklaas, Kernemelkstraat
30 Maria De Bont (98 j.) † WZC "Het Lindenhof" Belsele, asverstrooiing te Sinaai

-december

- 13 Fernanda De Jaeck (86 j.) w. v. Georges Van der Kelen, † Sint-Niklaas WZC De Spoele
19 Andrea De Witte (95 j.) w. v. Fernand Van Bladel, † Antwerpen WZC Arthur

Georges Tallir

"Als wij u toch moesten afstaan
Wij had dat gedacht.
Ken het moeier wesen dan
te sterven op Kerstmacht."

VROOM AANDEKENEN AAN
DOKTER
Armand Claus
ECHTGENOOT VAN
ALICE MERCKX
Geboren te Sinaai op 18 januari 1913
en thuis overleden omringd door zijn
familie op 24 december 1995.
Gesteekt door de geliefden
van de K. Kerk.

Ik sta op de zandweg van middernacht
in het groen van een slapend gerucht.
Ik heb hier mijn kinderlijf doorgebracht
en sluit nu met vingers van voeger zacht
de kamer af zonder gerucht.

Wie is men nog als het donne bloed
van het dagwerk is afgelapt
en alles voorbij wat men droomde of deed?
De donkere wind staat kloppiekend geroed
en blaast ook mijn naam van mij weg.
Anton Van Wilderode.

De families: CLAUS,
MERCKX,
VAN LANDEGHEM en
JACOBS
DANKEN U.